

SVENS BIBELOVERSIGT - PAULUS' ANDET BREV TIL TIMOTHEUS

Bogens hvem, hvad, hvor:

2 Tim er Paulus' sidste brev efter tredve års kristen tjeneste. Det er skrevet, mens han ventede på sit martyrium i et romersk fængsel. Selvom omstændighederne for ham selv og kirken var meget dystre, er brevet ikke præget af selvmedlidenhed eller håbløshed, men tværtimod af en nøgtern, stræbende tro og et sejrende håb.

Det samme ønskede han at give videre til sin nære ven og medarbejder Timotheus, så en ny generation af ledere fortsat ville kæmpe for evangeliet efter hans død.

Forfatter:

Brevet er skrevet af Paulus, som var fængslet i Rom (1:1,17; 2:9), og hans forfatterskab er enstemmigt bekræftet af kirkefædrene (Polykarp år 95, Klement år 90, Tertullian år 170, Irenæus år 175).

Siden midten af det 19 årh. er der blevet fremført en teori om, at brevet sammen med 1 Tim og Titusbrevet blev skrevet i det 2 årh. af en af hans disciple.

Argumenterne er forskelle i stil og indhold i forhold til Paulus' andre breve. Men forskellene i indhold kan forklares med de varierende situationer, brevene henvendte sig til, og forskelle i stil og ordvalg ved Paulus' brug af skiftende sekretærer. Derudover henviser 2 Tim til specifikke glemte sager, som ville være meningsløse i det 2. årh., og koblet sammen med den lidenskab brevet er skrevet med, tyder alt på, at det er et ægte brev, skrevet af den dødsdømte Paulus (1:4-5; 4:10-13,20-21).

Tidspunkt:

År 65-66 e.Kr. Paulus' sidste tre breve fortæller os, at han blev løsladt fra sit første fangenskab i Rom omkring år 63, sådan som han havde håbet på (ApG 28:30; Fil 1:25; Filem v.22).

Han gennemførte derefter en fjerde missionsrejse i det østlige Middelhav, en tur der tog ham til Kreta, til Provinsen Asien og Grækenland (4:13,20; 1 Tim 1:3; Tit 1:5; 3:12).

Mens han var undervejs, ubrød der statsforfølgelse imod de kristne i Rom i juli år 64. For at vende beskyldningerne fra sig selv og sine byfornyelsesplaner anklagede kejser Nero de kristne for en brand, der

raserede store dele af Rom. Forfølgelsen gav anledning til, at Paulus' fjender i Asien, jøder, hedninger eller frafaldne kristne, fik en oplagt mulighed for at angive ham, en af de kristnes vigtigste ledere, og han blev arresteret og overført til Rom (4:14-15; ApG 19:24,33; 1 Tim 1:20).

Arrestationen foregik så hurtigt, at han ikke fik nået at hente sin vinter-kappe og bøger i Troas (4:13).

Denne nye fængsling var meget strengere end husarresten, han havde oplevet to år tidligere, for nu var han anklaget for statsforræderi og ikke på baggrund af jødiske juridiske formaliteter. Dødsdommen var derfor sikker (1:8,16; 4:6), og denne anspændte og farlige situation førte til, at mange menigheder og medarbejdere svigtede ham.

Motiv:

Selvom Paulus skrev personligt til Timotheus, ønskede han, ligesom med hans andre breve, at brevet skulle læses op for andre kristne (4:22).

Han var klar over, at hans liv var ved sin afslutning, og han ønskede at styrke sin nære ven og medarbejder til ufortøvet at fortsætte som Jesu discipel og tjenesten med at vogte og udbrede Kristi evangelium i verden (1:8,14; 2:3; 3:14; 4:2,17).

Samtidig ønskede Paulus at møde sin ven en sidste gang, inden han skulle dø, og hvis det skulle trække ud, at Timotheus og Markus fortsat ville hjælpe ham i tjenesten (1.4; 4:6,11-12).

Dette betød, at de hurtigt skulle rejse inden vintrens storme lukkede for skibsfarten i Middelhavet samt på vejen hente hans ting i Troas (4:13,21).

Bogens opbygning:

1:1-18	Opmuntring til fortsat troskab.
1:1-5	Hilsen og taksigelse.
1:6-14	Opmuntring til fortsat evangelisk tjeneste.
1:15-18	Paulus' egen udsatte situation i Rom.
2:1-26	Guds tjeners vilkår i en fjendsk og oprørske verden.
2:1-13	Appel til udholdenhed.
2:14-26	Appel til at forblive et troens forbillede.

3:1-4:5	Forudsigtelse og imødegåelse af frafald.
3:1-9	Frafaldets nedbrydende effekt.
3:10-4:5	Måden og midlerne til at imødegå frafald.
4:6-22	Afsluttende bemærkninger og ønsker.
4:6-8	Paulus' frimodige tro over for hans forestående død.
4:9-18	Afsluttende praktiske instruktioner og information.
4:19-22	Sidste hilsener og tilskyndelser.

Bogens indhold:

Discipelskab, kristendommens bolværk i verden.

Brevet beskriver en frygtelig situation i den NT-kirkes historie. I vest oplevede kirken sin første romerske statsforfølgelse, og i øst var den under angreb af en vranglære, der var ved at få epidemiske proportioner.

Begge situationer forårsagede en frygtsom tilbageholdenhed hos de kristne, som kunne føre til udbredt frafald fra evangeliet, også blandt de mest hengivne disciple. Paulus skrev brevet for at indgyde mod og styrke i en af sine mest betroede medarbejdere på frontlinien. Han formanede ham til ufortøvet at stride og lide for Kristi ægte evangelium og indkaldte ham til et sidste stævnemøde, inden Paulus selv skulle gå i martyrdøden.

I. Opmuntring til fortsat kamp for evangeliet.

Efter sin indledende hilsen, hvor han pointerede sin stilling som Guds ægte apostel, takkede Paulus for sin kære ven Timotheus, hvis hengivenhed og oprigtige tro han mindedes og længtes efter. Han opfordrede Timotheus til ufortøvet at fortsætte i sin tjeneste, selvom det måtte koste ham trængsel og lidelse.

For at få styrke til dette skulle han søge ind til Gud, der overstyrer alt og giver kraft ved sin Ånd. Paulus gik selv gennem trængsel, både som romersk fange og ved at være svigtet og afvist som apostel af de selv samme menigheder, som han havde opfostret i Asien.

Nu var det kun enkelte, som Onesiforus, der fortsat anerkendte ham og det ægte evangelium, han forkyndte. Men Guds Evangelium sikrer mennesker evigt liv, og derfor var der hverken grund til skam eller fejhed.

II. Kald til kamp som en godkendt Kristi tjener.

I lyset af kirkerne i Asiens svigt skulle Timotheus kæmpe videre i Guds kraft og betro den apostolske kristne lære til pålidelige mennesker, der var udrustet til at give det videre. Han skulle gøre det med soldatens, atletens og bondens hengivenhed og målrettethed og med en villighed til at lide ondt på samme måde som Paulus.

Den opstandne Jesus ville forblive dem tro, så længe de holdt sig til ham. Timotheus skulle fortsat i denne kamp kæmpe mod vranglære, både ved selv at håndtere den kristne lære korrekt og ved at afvise at blive inddraget i nedbrydende og frugtesløse diskussioner. Ved at bevare en ren livsførelse og en mild ånd kunne Gud bruge ham til at udfri mennesker, der var faldet i Djævelens fælde.

III. Åndelig kamp mod frafald og vranglære ved at bruge Guds Ord.

Paulus beskrev den frafalds tilstand, der vil kendetegne de sidste tider. Frafaldet har sin kilde i menneskets selvcentrerede fordærv, også selvom de forsøger at kamuflere den under en ydre gudsfrygt. Vranglæren indfanger de mennesker, der bliver drevet af deres lyster og altid er syge efter ny læreforformer og oplevelser men ikke vil nøjes med det, som Gud har angivet. Ved at fornægte Guds sandhed vil de vildfarne både miste deres dømmekraft og ende op afsløret og ruineret.

I modsætning til alt dette skal den kristne leder bevidst leve et rent, gudfrygtigt liv og være villig til at bære de omkostninger, det medfører at følge Jesus. Han skal styrke sig med de Bibelske Skrifter, som ikke alene giver den sande lære om frelsen, men også opdrager til ægte, kristen livsførelse. I lyset af Jesu Kristi herlighed og kommende Rige skal den kristne leder frimodigt fortsætte med at forkynde Evangeliet som den tiltrængte sandhed over for alle former for falsk lære.

IV. Kampen for at leve det kristne liv indtil det sidste!

Paulus var nu klar til sit martyrium. Han havde fuldført sit løb og sin tjeneste for Kristus og var derfor klar til at modtage den retfærdigheds løn, som Kristus havde vundet til ham. Dog havde han stadig behov for troens trøstende og praktiske fællesskab, specielt i en tid hvor han var blevet svigtet både af venner, tidligere medarbejdere og menigheden i Rom. Men det gjorde ham ikke bitter, og han overlod til Gud både at tage sig af dem, der havde voldt

ham ondt, og at se i nåde til dem, der havde svigtet ham selv samt Guds sag.

Bogens temaer:

2 Tim behandler de temaer, der er afgørende for kristent discipelskab. Skrevet i en periode med statsforfølgelse og vranglære, der fik kristne til at fornægte Kristus og korrumpere kirkerne indefra, søgte Paulus igennem bestemt og målbevidst formaning at fastholde de grundlæggende kristne dyder i kristen livsførelse og lederskab for derved at styrke de kristne, så de kunne komme sejrige igennem trængslen.

Den kristne tro bygger på, at Gud griber endegyldigt ind i den enkelte troendes liv, og at dette fortsætter i et hengivent partnerskab mellem den troende og Gud (2:1,14).

Den menneskelige side af dette samarbejde kalder Bibelen discipelskab. Målet er at efterfølge Kristi lære og livsførelse og at tjene Gud i verden med de nådegaver, han har givet (1:6; 2:1,21-25; 3:10-11,14; 4:17).

Helligånden udruster den kristne til efterfølgelse og bruger bøn, Bibelen og fællesskabet med andre kristne til at formidle sin kraft og inspiration (1:3-4,14; 3:15-16).

En del af discipelskabet er også en åndelig kamp mod vores kødelige natur, Djævelen og en fordærvet verden, der modarbejder Guds vilje (1:7-8; 2:26; 3:2-5).

I denne kamp kan omkostningerne være store (2:8-10), og derfor bruger Paulus billeder af soldaten, atleten og den hårdtarbejdende bonde som inspiration (2:3-6; 4:7).

Til tider vil kampen rase så stærkt, at man også vil se kristne ledere falde fra og hele kirker svigte (1:15; 4:16).

Men Gud vil altid bevare en hellig rest af disciple, som vil fortsætte opgaven med at forkynde evangeliet, vinde folk til tro og opbygge dem som disciple (1:11-13; 2:2; 4:5).

Selvom discipelskab koncentrerer sig om den enkeltes forhold til Gud, har Gud aldrig tænkt, at det individuelle forhold er nok i sig selv. Samtidig med at Gud etablerer et forhold med den enkelte, forener han også alle troende med hinanden, og de oplever

at få en åndelig tiltrækning til alle andre, der følger Jesus (1:3-5,16; 4:19-22). Kristendom er et åndeligt fællesskab mellem troende, og i dette korte brev nævner Paulus 23 forskellige enkeltpersoner.

Det gør derfor ekstra ondt, når kristne svigter hinanden og falder fra, for derved brydes Guds stærke familiebånd (1:15; 4:10,16).

Men Gud formår også at forlige brud, der sker i fællesskabet, tydeligt illustreret af det genoprettede forhold mellem Paulus og Markus (4:11; ApG 15:37-41; Kol 4:10).

De hellige Skrifter, som Paulus refererede til, var helt sikkert det GT. Men allerede mens NT blev skrevet, blev både Jesu ord og Paulus' skrifter anerkendt på lige fod med GT (1 Tim 5:18 se Luk 10:7; 2 Pet 3:15-16).

Når der står, at ethvert skrift er indblæst af Gud, betyder det, at Gud skabte dem og fortsat bruger dem til at skabe åndeligt liv (3:16; 1 Mos 2:7; Joh 16:12-15).

Gud inspirerede forfatterne, mens de skrev, således at både det de skrev og måden de udtrykte sig på, blev præcist som han ønskede det. Bibelen er derved både menneskers ord og Guds Ord (Jer 1:4-12; 2 Pet 1:20-21).

Igennem den lærer mennesker både Gud at kende samt hans vilje for mennesker (3:15-17).

Fordi den er Guds ord, bærer den også hans karakter og er en fuldkommen, troværdig og ufejlbarlig åbenbaring. Denne ufejlbarlighed giver Bibelen dens guddommelige autoritet og er årsagen til, at den skal anerkendes og efterfølges af mennesker. Jesus selv er forbilledet på, hvordan Skrifterne skal opfattes, og hvordan de skal tolkes, og enhver anden holdning end hans er gudsbespottelig og et hån mod Gud (Matt 5:17-19).

Jesus stoled på Guds Ord, han underviste ud fra det, handlede efter det og lærte sine disciple at gøre det samme (Matt 19:4-5; Luk 18:31-33; 24:32; 44-49).

Bibelen lærer mennesker at svare Guds kald og forklarer, hvordan vi skal leve sammen med ham i tillid, lydighed og tilbedelse og på den måde får mennesker "visdom til frelse" (3:15).

At gå lige på med sandhedens ord er oversættelsen af det græske ord "orthotomeo" – at skære lige, dvs. at forkynde ordet rigtigt (2:15). Det forudsætter, at den kristne lærer både kender og adlyder Guds vilje (1:13; 3:14-5), samt at han har en nådegave til at undervise (1:6; 2:2).

For at forstå Guds Ord korrekt anvendes der tre tolkningskriterier:

1. Ordene skal forstås ud fra deres naturlige mening.
2. De skal forstås i den historiske, grammatiske og kontekstuelle sammenhæng, som de er skrevet i.
3. Meningen, som man kommer frem til, skal sammenholdes og være i overensstemmelse med, hvad der ellers siges om emnet i resten af Bibelen.

Kristne lærere skal dygtiggøre sig, så de kan udtrykke, hvad Guds vilje er, både positivt og negativt, i de mange forskellige anledninger, livet byder på (4:2-4).

Baggrundsinformation:

Timotheus var Paulus nære medarbejder og stammede fra Lystra i Galatien. Hans mor og mormor var messianske jøder, mens hans far var græsk. Da faderen ikke nævnes yderligere, var han sandsynligvis ikke troende (1:5; 3:14; ApG 16:1-2).

Gud kaldte og udrustede Timotheus til tjeneste, og Paulus valgte at få ham omskåret, således at han frit kunne arbejde blandt jøder (1:6; 1 Tim 1:18; 4:14; 6:12).

De to tjente sammen i ca. femten år, og Timotheus nævnes ved navn i seks af Paulus' breve. Han var en del af Paulus' missionsteam under den anden, tredje og fjerde missionsrejse og var sammen med ham under hans første fængselsophold i Rom (ApG 17:14-15; 19:22; 1 Tess 3:2; Fil 1:1; Kol 1:1).

Timotheus var ikke selv apostel, men var ligesom Titus udsendt på vegne af en apostel til at opbygge, støtte og retlede menighederne efter apostelens anvisning (2:1-2; 1 Tim 1:3; 5:17-22).

Ud fra de mange opmuntringer, appeller og formaning Paulus gav i sine to breve til ham, får man indtryk af, at Timotheus ikke var specielt stærk, hverken i sin personlighed eller fysisk. Han virkede ikke naturligt modig, men mere tilbageholdende,

måske sky, specielt når situationer blev konfliktfyldte og vanskelige (1:6-8; 1 Tim 4:12-16; 5:23; 6:20; 1 Kor 16:10-11).

Men når det er sagt, var han alligevel en af Paulus' mest loyale, betroede og hengivne medarbejdere, der også villigt led og ofrede sig for sin Frelser (Fil 2:19-23; Hebr 13:23), og Paulus elskede ham som sin egen søn (1:2; 2:1; 4:21).

De kristne blev i Rom opfattet som en mærkelig, jødisk sekt med de fleste tilhængere fra ydmyge kår og uden væsentlig indflydelse i samfundet. Derfor var det nemt for Nero at give dem skylden for nedbrændingen af Rom i år 64 e. Kr.

Under denne forfølgelse blev mange kristne ofte henrettet på de mest bestialske måder – korsfæstet, smidt for de vilde dyr, tændt som levende fakler i Neros paladser. Neros forfølgelse blev den første af ti statsforfølgelser imod kristne, og de fik først deres ende i år 312, da Konstantin blev kejser.

Bogens sammenhæng med resten af Bibelen:

Brevet er det sidste af Paulus' tre personlige breve (1 Tim; Tit; 2 Tim), og blev skrevet efter hans fjerde missionsrejse, mens han var fængslet i Rom og ventede på sin dødsdom (4:6).

Lukasevangeliet og Apostlenes Gerninger blev skrevet i tilknytning til Paulus' første fængsling og dokumenterede at hverken Jesus, Paulus eller andre kristne ledere retmæssigt kunne anklages af de romerske myndigheder for oprør eller ballade, men at anklagerne udelukkende var fremført i vrede eller misundelse fra de kristnes fjender. Situationen var anderledes nu. Paulus var fængslet som romersk stats-fjende, og ingen af de kristne i Rom vovede at støtte ham i hans retssag (4:16).

Brevet er sandsynligvis skrevet på samme tid som 1 og 2 Peter, Judas og Hebræerbrevet imellem Neros statsforfølgelse i år 64 og Jerusalems ødelæggelse i år 70 e.Kr.

Evangeliet siger meget klart, at mennesker ikke kan gøre sig fortjent til deres frelse, men får den udelukkende ved Guds nåde på baggrund af tro på Kristi offer (1:9-10).

Samtidig er det ligeså tydeligt, at den enkelte er nødt til at have sin egen, personlige tro på Gud og kan ikke leve på sine forældres tro (1:5).

Hvis denne tro er en ægte, kristen tro, vil den også føre til et forvandlet liv (1:5; 2:19).

Troen skaber en personlig forening med Kristus og gør hans død og opstandelse gyldig for den troende (1:10; 2:8,11).

Foreningen med Kristus giver mennesker evigt liv (2:10,12-13) og dermed også et sejrende håb i trængsel og død (1:12; 4:6-8,18).

Jesus er Messias, og som forudsagt i GT opstået fra de døde (2:8; Hos 6:2; Jon 2:1; Matt 12:40; Luk 18:31-34; 24:45-47) og kom fra Davids slægt (2 Sam 7:12-16).

Helligånden formidler Guds åndelige liv til den troende (1:7). Han hjælper den troende til at forvalte sit nye liv i Kristus (1:8,12,14; 2:1). Han tildeler guddommelige nådegaver, som udvikles, når den troende bruger dem i samarbejde med ham (1:6).

Jesus er mere end et menneske:

Jesu opstandelse beviste hans guddommelighed, ligesom hans nedstamning fra David beviste hans menneskelighed (2:8; Rom 1:1-4).

Fader, Søn og Helligånd:

Treenighedens virke kommer til udtryk, når en troende offentligt bekender sig som kristen. Faderen giver den troende sin Ånd, der samtidig styrker den troende til at bekende Jesus (1:7)

Bogens mest kendte afsnit:

1:6-14	Guds kraft til at bekende Jesus Kristus
2:1-13	Tjeneste og troskab imod Jesus
3:14-17	De Hellige Skrifter; Guds Ånds inspirerede ord
4:6-8	Paulus' sejrende tro